

Helsingborgs kommun
kontaktcenter@helsingborg.se

2023-02-16

1 (20)

Dnr-2022:7069

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Rydebäcksskolan i Helsingborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Rydebäcksskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Rydebäcksskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt leder och styr jämställdhetsarbetet på skolan samt följer upp att skolans jämställdhetsuppdrag finns med i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn analyserar avvikelser i omdömen och betyg inom och mellan ämnen och elevgrupper samt i förhållande till de nationella proven i syfte att undersöka om dessa är motiverade eller inte.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **16 aug 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:7069) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolansutveckling, men utvecklingsområde finns.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn utifrån en bred uppföljning skaffar sig en god nulägesbild av skolan vilken ligger till grund för relevanta utvecklingsåtgärder och resursförändringar. Rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka och försäkras om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Rektorn ser även till att skolans arbets- och förhållningssätt tydliggörs och att obehöriga lärare ges en introduktion. Granskningen visar emellertid att rektorn inte ger lärarna en tydlig ledning i hur skolans jämställdhetsarbete ska bedrivas.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn utifrån ett brett underlag skaffar sig en god nulägesbild av skolan. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn och lärarna framgår att rektorn och skolledningen följer upp och analyserar kunskaps- och värdegrundresultaten tillsammans med den pedagogiska personalen flera gånger per termin samt gör en sammanfattande analys vid läsårets slut. Samtliga pedagoger deltar i analysarbetet i arbetslagen på stadie- och årskursnivå samt i ämnesgrupper. Skolledningen tar fram underlag och frågeställningar för analysarbetet i arbetslagen och tar utgångspunkt i dessa analyser när de gör en sammantagen analys för skolan. Kunskapsresultaten följs upp utifrån betyg, omdömen och screening-tester med hänsyn till bland annat ämnen, ämnesområden, årskurs, kön och elevgrupper. Rektorn följer upp värdegrundsarbetet och att det integreras i undervisningen via elevenkäter, trygghetsronder, kränkingsanmälningar och samtal med lärare, elevhälsa samt elever. Det framgår vidare att skolledarna också följer upp undervisningen genom verksamhetsdialoger med varje arbetslag tre gånger per läsår med utgångspunkt i skolans resultat. På skolan finns även en pedagogisk utvecklingsledare som har i uppdrag att följa upp och stötta varje enskild pedagogs arbete genom lektionsobservationer två gånger per läsår, vilka också utgör ett viktigt underlag i skolans analysarbete. Medarbetarsamtalen används också som ett tillfälle för skolledningen att följa upp undervisningens kvalitet.

Granskningen visar att rektorn utifrån sin uppföljning och analys genomför relevanta utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas för att möta identifierade behov. Utifrån skolans samlade uppföljning och analys konstaterar rektorn att skolan och undervisningen generellt håller en hög kvalitet men att det finns skillnader inom enheten exempelvis mellan stadier och att lågstadiet i flera delar kommit längre i arbetet. Rektorn har utifrån den samlade analysen identifierat de utvecklingsområden som är gemensamma för skolan. Ett av dem är att utveckla och stärka undervisningen i matematik. Skolans analys visar att matematik är det ämne där eleverna har svårast att nå målen, samtidigt som elevernas måluppfyllelse i ämnet är avgörande för att de

ska komma in på de nationella programmen på gymnasiet. Inom ramen för detta utvecklingsområde arbetar skolan med att undersöka utmaningarna i undervisningen och utifrån det arbeta med kompetensutveckling hos pedagogerna. Det som hittills identifierats inom ämnet är exempelvis behov av att ytterligare variera och differentiera undervisningen för att nå alla elever samt stärka eleverna i deras tilltro till sin egen förmåga och möjlighet att utvecklas inom ämnet. Utifrån dessa behov arbetar skolan med att öka variationen i undervisningen, bryta mönstret med traditionell undervisning bunden till lärobok samt stärka elevernas tilltro till sin egen matematikförmåga genom återkoppling. I uppföljningen av arbetet ser skolan en positiv förflyttning vad gäller elevernas syn på matematik och den egna förmågan i ämnet. Lärarna säger dock att det är för tidigt att dra slutsatser om hur arbetet påverkar resultaten. Ett annat av de utvecklingsområden som skolan identifierat och arbetar särskilt med är differentierad undervisning. Utvecklingsområdet grundar sig i att lärarna, inom ramen för skolan uppföljnings- och analysarbete, lyft ett tydligt behov av att bli bättre och tryggare i att utveckla sin undervisning för att nå varje elev utifrån hens förutsättningar. Inom detta utvecklingsområde arbetar skolan med insatser för att stärka pedagogernas kompetens för att anpassa sin undervisning och nå elever som är på olika nivå i sin kunskapsutveckling.

Av intervjuerna med rektorn och den pedagogiska personalen framgår att resursfördelningen inför varje läsår utgår från den samlade analysen av skolans resultat och kontinuerligt ses över och förändras om det uppstår behov. Exempelvis har rektor satt in stödinsatser i undervisningen till enskilda elever utifrån de behov som uppmärksamats i samband med screening och uppföljning av bedömningsstöden. Rektor har även med utgångspunkt i pedagogiska utredningar fördelat assistenter till elever för att stötta undervisningen på grupp- och individnivå. Rektorn har en tät dialog med de biträdande rektorerna om vilka behov som finns och elevhälsoteamets möten är ett viktigt underlag för resursfördelningen.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn ger goda förutsättningar för kollegial samverkan samt försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet som leder till utveckling av undervisningen. Det framgår av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn och den pedagogiska personalen att rektorn har organiserat flera forum för samverkan mellan lärarna och med elevhälsan. Lärarna har gemensam mötestid i de olika arbetslagen två eftermiddagar i veckan för att diskutera drifts- och utvecklingsfrågor. Inom ramen för denna mötestid leder varje vecka de biträdande rektorerna ett mötesforum för respektive stadium, och rektor ett mötesforum som fokuserar uteslutande på ut-

vecklingsarbete och kollegialt lärande. Skolledarna leder samt följer upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen via regelbundna möten med arbetslagsledarna för årskurslagen samt genom verksamhetsdialoger med varje arbetslag tre gånger per läsår. De lektionsobservationer som skolans pedagogiska utvecklingsledare genomför utgör också ett viktigt underlag för rektor att följa upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Lärarna och elevhälsan träffas regelbundet för uppföljningar årskursvis, då de diskuterar hur de kan anpassa undervisningen utifrån de behov som finns hos eleverna. Rektor följer upp och leder elevhälsans arbete och samverkan med lärarna via möten med elevhälsoteamet varje vecka. På skolan finns olika utvecklingsgrupper som på uppdrag och i dialog med rektor driver skolans utvecklingsarbete såsom skolans strategigrupp och skolans koordinatorgrupp för värdegrundsarbetet. Skolans strategigrupp består av förstelärarna och de har ett särskilt uppdrag att arbeta med skolans prioriterade utvecklingsområden. Skolans koordinatorgrupp för värdegrundsarbetet består av lärare och representanter från elevhälsan, dessa arbetar för att följa upp och utveckla skolans gemensamma värdegrundsarbete.

Granskningen visar även att rektorn ser till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och att obehöriga lärare ges en introduktion. Enligt intervjuerna med lärarna och rektorn framgår att ett viktigt fokus under arbetslagsträffarna är att få en samstämmighet i de gemensamma arbetssätt och rutiner som gäller på skolan. Skolan har exempelvis gemensamma arbetssätt kring hur de arbetar med att hantera kränkningar och fysiskt våld bland elever, hur de arbetar kring elevers frånvaro samt kring kooperativt lärande i undervisningen. Nyanställda och obehöriga lärare ges introduktion om hur arbetet på skolan fungerar och skolans utvecklingsledare har ett särskilt uppdrag att stötta och introducera kring gemensamma arbetssätt på skolan. Rektorn har organiserat för att obehöriga lärare samverkar med och få stöd av behöriga. Det finns även gemensamma nätverk inom kommunen där lärarna samverkar.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte ger lärarna en tydlig ledning i hur skolans jämställdhetsarbete ska bedrivas. Av inkommen dokumentation samt i intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsopersonalen framgår att rektorn inte leder något medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete på skolan i syfte att se till att flickor och pojkar ges samma förutsättningar i utbildningen. Det förs inte heller gemensamma diskussioner eller finns någon plan för hur man på skolan ska arbeta med jämställdhet. Av skolans statistik för det senast avslutade läsåret framgår vissa skillnader utifrån kön som skolan inte analyserat vidare. Exempelvis framgår av statistiken att flickor ofta har högre betyg per ämne än pojkarna och en jämförelse mellan resultaten på de nation-

ella proven och slutbetygen visar att flickorna generellt får ett bättre slutbetyg i förhållande till provresultaten jämfört med pojkarna. Rektor säger att hen utifrån skolans samlade uppföljning av resultaten inte gått vidare med något gemensamt jämställdhetsarbete på skolan. Det framgår emellertid vissa exempel på hur flera lärare diskuterar skrivningarna om jämställdhet i den nya läroplanen samt för diskussioner kring könsnormer med eleverna inom ramen för sitt ämne eller på mentorstiden.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt leder och styr jämställdhetsarbetet på skolan samt följer upp att skolans jämställdhetsuppdrag finns med i undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att även om rektorn följer upp skillnader ifråga om kön i resultaten saknas ett strategiskt, medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete som leds av rektorn.

I enlighet med 1 kap. 5§ skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som mänsklig skolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Av läroplanen framgår vidare att sättet skolan organiserar utbildningen på, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma elevernas föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt ges samma möjligheter att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen på lika villkor oberoende av könstillhörighet.¹ Vidare framgår av läroplanen att eleverna genom utbildningen ska utveckla en förståelse för hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt

¹ Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

granska könsmönster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor.² Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har också ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.³

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar och planerar för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Ett sådant strategiskt arbete kan exempelvis innefatta att rektorn i medarbetarsamtal har frågor om hur lärarna beaktar jämställdhetsaspekten i undervisningen eller att rektor ger skolans koordinatorgrupp för värdegrundsarbetet i uppdrag att ta fram gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen. Rektorn bör också följa upp att de möjligheter som finns för att undervisa om jämställdhet inom ramen för kursplanernas centrala innehåll tas tillvara och att denna undervisning bedrivs på ett sådant sätt att eleverna stimuleras att omfatta dessa värden. För att detta ska fungera behöver rektorn ta ansvar för att lärarna har och utvecklar sin kunskap om vad jämställdhet innebär. För att jämställdhetsarbetet ska fungera väl behöver rektorn också ta ansvar för att tydliggöra vikten av att detta arbete bedrivs, säkerställa att förutsättningar finns för samverkan och gemensamma diskussioner samt följa upp det arbete som bedrivs på området.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

² Lgr 22, 2.1 Normer och värden

³ Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att undervisningen är strukturerad på ett sätt som gör att lektionerna har ett sammanhängande upplägg där syfte och mål tydliggörs. Undervisningen är varierad och lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och kan bibehålla sitt engagemang. Vidare arbetar lärarna medvetet för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Granskningen visar även att undervisningen är anpassad för att stimulera och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Eleverna ges möjlighet att på olika sätt reflektera utan ett givet svar och över sitt eget lärande. Vidare visar granskningen att lärarna använder olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna samt att lärarna låter elevernas synpunkter påverka undervisningens genomförande.

Målfokus, variation och lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad på ett sätt som gör att lektionerna har ett sammanhängande upplägg där mål och syfte tydliggörs. Av det sammantagna underlaget framgår att undervisningen har en gemensam tydlig struktur. Av intervju med lärarna och lektionsobservationerna framgår att lektionerna inleds med att läraren håller en genomgång och berättar vad eleverna ska göra under lektionen och hur det knyter an till lärandemål, aktuellt arbetsområde eller det eleverna tidigare arbetat med inom ämnet. På drygt hälften av de observerade lektionerna tydliggör läraren även vad som är syftet med lektionens innehåll kopplat till läroplanen och i lärarintervjuerna uppger lärarna att de särskilt tydliggör undervisningens syfte i början av ett nytt arbetsområde.

Granskningen visar vidare att undervisningen är varierad och att lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och kan bibehålla sitt engagemang. Det framgår av intervjuerna med lärarna och eleverna samt lektionsobservationerna att lärarna varierar undervisningen. Exempelvis arbetar lärarna medvetet för att se till att lektionerna innehåller olika moment, såsom lärarledd genomgång, enskilt arbete med uppgifter, gruppdiskussioner, högläsning i helklass eller praktiska övningar. Lärarna lyfter också hur de arbetar med kooperativt lärande för att för att öva eleverna att ta olika roller i ett samarbete och skapa ett öppet klassrumsklimat där alla elever engageras. De intervjuade eleverna säger att de får arbeta på olika sätt och med olika saker under lektionerna samt att lärarna hjälper dem att komma vidare med uppgifterna. Lärarna beskriver att de stöttar eleverna i skolarbetet genom att till exempel ställa vägledande frågor, hjälpa dem att hitta strategier för hur de kan komma vidare med uppgifter samt

använda bildstöd, hjälpmedel och filmer. I vissa fall behöver lärarna direkt efter genomgångarna sitta enskilt med elever för att förtydliga instruktioner och förklara. Under de observerade lektionerna när eleverna arbetar med uppgifter går lärarna runt till både elever som räcker upp handen och till elever som inte gör det för att svara på frågor och ställa följdfrågor om hur eleverna tänker och varför samt ge vägledning i hur de kan utveckla och komma vidare.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna arbetar medvetet för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Av intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna arbetar på flera sätt med att uppmuntra eleverna och stärka deras tro på att de kan lära sig och utvecklas. Lärarna beskriver till exempel att de arbetar med att förstärka det som eleverna gör bra och låter eleverna göra många träningsuppgifter inom ett arbetsområde där elever får feedback och möjlighet att testa och utveckla utan att bli bedömda. Flera lärare beskriver också hur de fått kompetensutveckling och arbetat med att främja ett dynamiskt tankesätt hos eleverna genom att vid feedback inte bara säga att eleverna jobbat bra utan också beskriva hur de har jobbat och försöka lyfta goda exempel samt uppmuntra deras ansträngningar. Under de observerade lektionerna ger läraren löpande positiv bekräftelse till eleverna när de svarar på frågor från läraren eller när eleverna kommer vidare i arbetsuppgifterna. Rektorn säger i intervju att hen uppfattar att lärarna genomgående har höga förväntningar på eleverna och att eleverna även själva har höga förväntningar på sina egna prestationer. I intervjuerna med lärarna i högstadiet framgår att det är något som flera lärare beaktar för att förväntningarna ska uppfattas som rimliga av eleverna.

Granskningen visar vidare att undervisningen är anpassad för att stimulera och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Det framgår av intervjuer med lärarna och rektorn att lärarna differentierar undervisningen genom att se till att det finns olika nivåer i arbetsuppgifterna som utmanar alla eleverna där de befinner sig. Lärarna ger också exempel på hur eleverna som blir klara snabbt med uppgifter får gå vidare med fördjupningsuppgifter eller får tips på hur de kan arbeta vidare med texter för att öka kvaliteten. Eleverna säger att de tycker att uppgifterna de får oftast är lagom svåra och beskriver att de ges möjlighet att jobba på olika nivåer i undervisningen. På de observerade lektionerna arbetar eleverna med liknande uppgifter som i flera fall kan genomföras med varierande komplexitet.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att lärare använder olika metoder för att ge eleverna möjlighet att reflektera utan ett givet svar och över sitt eget lärande. I intervjuerna och på lektionsobservationerna framkommer flera exempel på hur lärarna arbetar för att ge eleverna möjlighet att reflektera och få syn på sitt eget lärande. Flera lärare beskriver att de efter avslutat arbetsområde ger eleverna möjlighet att reflektera enskilt och i grupp utifrån vad de lärt sig inom området och vad de vill utveckla eller lära sig mer om. Flera lärare beskriver också att de låter elever läsa varandras texter för att ge och ta emot återkoppling för att få syn på sitt eget lärande. På de observerade lektionerna förekommer övningar och diskussionsuppgifter där det finns möjlighet för eleverna att resonera utifrån frågeställningar utan givet svar och över sitt eget lärande. Exempelvis får eleverna under en av lektionerna resonera om hur de uppfattar karaktärerna i den bok de läser och varför karaktärerna agerar som de gör. På en annan lektion får eleverna reflektera över vad de inte kände till sen tidigare om puberteten och hur det kändes att läsa texter på ungdomsmottagningens hemsida. På de flesta av de observerade lektionerna ställer läraren även frågor till eleverna för att de gemensamt ska reflektera kring hur de upplevt svårighetsgraden på arbetsuppgifterna, studieron eller vad de lärt sig. Utöver de reflektionsmöjligheter som ges i olika undervisningssituationer lyfts även utvecklingssamtalen som ett tillfälle då eleverna får reflektera över sitt lärande och vad de behöver utveckla.

Vidare visar granskningen att lärarna använder olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna samt att lärarna låter elevernas synpunkter påverka undervisningens genomförande. Av intervjuerna i lågstadiet framgår att lärarna använder sig av en gemensam modell för att involvera eleverna i planeringen och utvärderingen av undervisningen. Enligt modellen ges eleverna möjlighet att inför nya arbetsområden resonera kring vad de vet och vad de önskar lära sig samt efter avslutat arbetsområde resonera om vad de lärt sig. I de äldre årkurserna görs eleverna delaktiga genom att bland annat välja mellan olika arbetsuppgifter, svårighetsgrad, examinationsformer och arbetssätt. Exempelvis framgår att lärarna i flera ämnen visar på olika exempel att lösa och arbeta med uppgifter och att eleverna får välja vilket sätt som passar dem bäst. Gemensamt för hela skolan är att lärarna i arbetslagen diskuterar gemensamma arbetssätt för att arbeta med kooperativa lärstrategier för att göra eleverna delaktiga i undervisningen. Av intervjuerna framgår att det är en gemensam struktur på skolan att lärarna utvärderar undervisningen efter att arbetsområden avslutas, men att lärarna genomför utvärdering på olika sätt. Vid utvärdering ställer lärarna frågor till eleverna om exempelvis vad de tyckt om undervisningen, hur de upplevt studieron, vad de lärt sig och om något i undervisningen kunde gjorts annorlunda. Lärarna beskriver vidare att elevernas utvärdering av undervisningen är ett underlag i den fortsatta planeringen tillsammans med

utvärderingen av elevernas kunskaper i förhållande till kriterierna och det som eleverna själva identifierat att de behöver öva mer på. Av intervjuerna och Skolinspektionens enkät framgår att eleverna i de äldre årskurserna generellt upplever sin möjlighet till inflytande något mer begränsad än den bild lärarna ger. Rektor uppger att lärarna arbetat med att förtydliga när elever görs delaktiga och flera lärare beskriver att det är något de fortsatt behöver arbeta med. Skolinspektionen ser positivt på att skolan arbetar vidare med det men även med att stärka de äldre elevernas inflytande över undervisningen på ett mer systematiskt sätt.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett samlat arbete för att skapa och bibehålla studiero. Granskningen visar även att skolan systematiskt tar reda på elevernas upplevelse av trygghet och arbetar såväl förebyggande som främjande och åtgärdande för att säkerställa elevernas trygghet.

Skolans arbete för att skapa studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa och bibehålla studiero. Det framgår av intervjuerna att lärarna har ett gemensamt förhållningssätt för att skapa en lugn miljö och att de under mötestid i arbetslagen återkommande diskuterar gemensamma arbetssätt. Lärarna diskuterar bland annat hur de arbetar med kooperativt lärande för att engagera alla elever i klassrummet samt för diskussioner kring begreppet studiero och vilka åtgärder som kan vidtas när ordningen störs i syfte att skapa samsyn. Det främjande arbetet är bland annat inriktat mot att arbeta med gemensamma strukturer för lektionerna och differentierat lärande. Skolan har också gemensamma ordningsregler för vad som gäller på skolan och eleverna har varit delaktiga i att ta fram dessa. Rektorn beskriver också att skolan arbetar för att utveckla

elevernas fysiska lärmiljö och involverar eleverna genom att ta reda på deras synpunkter och göra anpassningar i utformningen av korridorerna och gemensamma utrymmen för att skapa en lugn miljö.

Av intervjuerna med lärarna och de observerade lektionerna framgår att lärarna säger till elever när de är högljudda och påminner dem om att behålla uppmärksamheten på undervisningen. De arbetar även med att placera om eleverna i klassrummet eller till grupprum samt ge rörelsepauser. Skolan har också tagit fram en konsekvenstrappa som lärarna använder vid behov. Elevernas upplevelse av studiero kartläggs årligen genom enkäter och via samtal med eleverna exempelvis vid elevråd och mentorstid. Kartläggningarna visar att studieron överlag är relativt god och rektorn har med utgångspunkt i kartläggningarna samt i dialog med lärarna vidtagit åtgärder för att förbättra studieron ytterligare. Exempelvis har rektorn identifierat att elevernas användning av mobiltelefoner under skoldagen påverkat studieron i klassrummen och därför tagit beslut om att de inte ska ha tillgång till dessa under skoltid. Rektorn uppger att det lett till en lugnare miljö för eleverna. Rektorn har också uppmärksammat att det i viss mån förekommer oönskat beteende hos vissa elever i gruppssammanhang som stör studieron. Rektorn har identifierat att relationsskapandet som de vuxna ansvarar för gentemot eleverna är en framgångsfaktor för att motverka detta. Personalen har därför lagt tid på att få till samtal med eleverna i skolvardagen för att de ska känna sig trygga och sedda. Rektorn konstaterar att skolan haft betydligt färre incidenter under året än tidigare och hen drar slutsatsen att skolan är på rätt väg i arbetet.

Skolans arbete för att skapa trygghet

Granskningen visar att skolan systematiskt kartlägger elevernas upplevelse av trygghet och vidtar ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa en trygg skolmiljö. Det framgår av inskickad dokumentation och intervjuerna att elevernas upplevelse av tryggheten på skolan kartläggs genom elevenkäter och genom samtal med elever i samband med exempelvis mentorstiden och elevråd. Skolan genomför även trygghetsronder tillsammans med eleverna för att identifiera otrygga platser samt använder kränkingsanmälningarna som underlag i trygghetsarbetet. Utifrån kartläggningarna har exempelvis omklädningsrummen i idrottshallarna och vissa platser på skolgården identifierats som riskområden där skolan ökat tillsyn och vuxennärvaro. Rektor har även infört rastaktiviteter som planeras och leds av pedagoger för eleverna i årskurserna F-4. Rektor konstaterar att rastaktiviteterna lett till att det är färre konflikter mellan elever och att eleverna är mer delaktiga under rasten. Rektor har även påbörjat ett arbete för att utveckla aktiviteter och engagera de äldre eleverna, exempelvis har rektorn anställt en hälsopedagog med särskild inriktning på detta.

Vidare visar granskningen att det finns ett gemensamt förhållningssätt om hur skolan arbetar främjande för att skapa en trygg skolmiljö för eleverna. Skolans koordinatör-grupp för värdegrundsarbetet, som består av lärare och representanter från elevhållsan, har ett särskilt uppdrag att följa upp och utveckla skolans gemensamma trygghetsarbete. Inom ramen för skolans värdegrundsarbete finns det varje vecka tid avsatt för lärarna att arbeta tillsammans med eleverna med värdegrundsfrågor och hur man behandlar varandra. Vid dessa tillfällen tas olika ämnen upp såsom mobbning, självkänsla, sociala medier eller kompisskap. Det är också ett tillfälle för lärarna att ta upp och prata om det som händer specifikt i respektive elevgrupp och ge eleverna verktyg att kunna hantera olika typer av konflikter. Eleverna får exempelvis iscensätta olika situationer som kan uppstå och sen diskutera eller göra värdegrundsövningar i anslutning till dessa. Till de främjande och förebyggande insatserna hör också skolans gemensamma ordningsregler samt relationsskapande aktiviteter mellan elever och lärare.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområde finns.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar och ser till att de regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar sin bedömning och betygssättning samt använder olika metoder i arbetet.

Granskningen visar vidare att rektorn visserligen följer upp och analyserar betyg, omdömen och resultaten på de nationella proven i syfte att identifiera eventuella avvikelser men att hen i begränsad omfattning söker förklaringar till avvikelserna i dialog med lärarna.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar och ser till att de regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar sin bedömning och betygssättning tillsammans samt

använder olika metoder i arbetet. Av intervjuer med lärarna och rektorn samt inkommen dokumentation framgår att rektorn har schemalagt mötestid för alla lärarna att regelbundet diskutera bedömning och betygssättning med ämneskollegor samt med arbetslagskollegor. Arbetet i ämnesgrupperna utgår bland annat från betygsunderlag, resultat från nationella prov samt resultat kring gemensamma arbetsområden. Rektorn följer upp lärarnas arbete i ämnesgrupperna i samband med medarbetarsamtal. Arbetet i arbetslagen leds via lagledarna och de biträdande rektorerna som har regelbundna avstämningar tillsammans med rektor för att följa upp arbetet. I intervjuer med rektorn och lärarna framgår att det finns vissa skillnader inom skolan i synen på hur elevernas kunskaper ska bedömas i övergångarna mellan stadierna. Rektorn har därför skapat forum för lärarna att arbeta med att stärka samsynen kring överlämningar mellan stadierna och progressionen i undervisningen i respektive ämne. Utöver dessa forum har rektorn även frigjort extra tid för lärarna inför bedömning och betygssättning för att arbeta med dokumentation i skolans digitala plattform och diskutera med kollegor. I syfte att skapa en likvärdighet i kollegiet kring bedömningar finns det även gemensamma mallar och ett gemensamt arbete för dokumentation av elevernas kunskaper.

Vidare ser rektorn till att lärarna använder olika metoder och verktyg för likvärdig bedömning och betygssättning, såsom Skolverkets bedömningsstöd för de olika årskurserna och ämnena samt regelbunden screening av elevernas kunskaper i vissa ämnen som görs i samarbete med speciallärare och specialpedagoger. Det framgår även att rektorn organiserar för samrättning utifrån de nationella proven. Vid de tillfällena deltar samtliga lärare som undervisar i ämnena med prov och lärarna samverkar även med andra skolor i arbetet. Vid rättning avidentifieras proven för att ytterligare stödja en likvärdig bedömning.

Analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn visserligen följer upp och analyserar betyg, omdömen och resultaten på de nationella proven i syfte att identifiera eventuella avvikelser men att hen i begränsad omfattning söker förklaringar till avvikelserna i dialog med lärarna. Skolverkets officiella statistik för det senast avslutade läsåret vad gäller andel elever med lägre, lika eller högre slutbetyg jämfört med provbetyg på de nationella proven i årskurs 6 och 9 visar på vissa avvikelser. I matematik och svenska sätts i flera fall ett högre slutbetyg jämfört med provbetyg och i engelska sätts i flera fall lägre slutbetyg än provbetyg. Dessutom visar resultaten att flickorna generellt får ett bättre slutbetyg i förhållande till provresultaten jämfört med pojkarna. Rektorn uppger att hen identifierat skillnader mellan provresultat och slutbetyg samt att hen utifrån avvikelserna fört en dialog med de biträdande rektorerna som lyft det vidare i arbetslagen. Det framgår

dock att den åter den återkoppling hen fått från dessa diskussioner inte innehåller några tydliga förklaringar utan endast handlar om att avvikelserna är kopplade till lärarnas planering, uppföljning och genomförande av sin egen undervisning. Rektor säger att den återkoppling hen fått från dessa diskussioner är att avvikelserna är kopplade till lärarnas planering, uppföljning och genomförande av sin egen undervisning. Även i intervju med strategigruppen konstaterar lärarna att avvikelseanalys utifrån betyg och bedömning är ett utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn analyserar avvikelser i omdömen och betyg inom och mellan ämnen och elevgrupper samt i förhållande till de nationella proven i syfte att undersöka om dessa är motiverade eller inte.

Granskningen visar att även om rektorn identifierat vissa skillnader och avvikelser i lärares bedömningar och betygssättning inte har en tydlig analys och förklaring till dessa. Det framgår att det på skolan finns olika mötesform för att gemensamt diskutera bedömning och betygssättning men att rektorn i begränsad omfattning söker förklaringar till avvikelserna i dialog med lärarna. De förklaringar rektorn har till avvikelserna är inte tillräckligt tydliga för att det ska vara möjligt att dra slutsatser om huruvida dessa är motiverade eller för att ta reda på vilka åtgärder som eventuellt behöver vidtas.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas. Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Därtill ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna.⁴

⁴ Lgr22, 2.8 Rektorns ansvar

För att ge stöd till skolorna har Skolverket tagit fram allmänna råd om betyg och betygssättning. Dessa allmänna råd innehåller rekommendationer om hur lärare, rektorer och huvudmän kan arbeta för att betygen ska bli så rättvisande och likvärdiga som möjligt. Av de allmänna råden framgår bland annat att arbetet med uppföljning av betygen och betygssättningen är en del av det systematiska kvalitetsarbete som rektorn leder. Om rektorn identifierar avvikelser inom och mellan ämnen och elevgrupper är det viktigt att rektorn undersöker om dessa är motiverade eller inte.⁵

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, utifrån det som framkommer i analysen av bedömning och betygssättning, tillsammans med enskilda lärare och lärargrupper för samtal och hittar förklaringar till skillnader och avvikelser samt undersöker om dessa är motiverade. Vidare bör rektorn tillsammans med lärarna diskutera hur skillnader kan utjämnas och vilka eventuella förändringar som behövs, samt se till att arbetet med avvikelseanalys blir en tydlig del av det systematiska kvalitetsarbetet.

På Skolinspektionens vägnar

2023-02-16

2023-02-16

X Kerstin Martinsson

Kerstin Martinsson
Beslutsfattare
Signerat av: Kerstin Martinsson

X Matilda Liljeberg

Matilda Liljeberg
Utredare
Signerat av: Matilda Liljeberg

I handläggningen av ärendet har även Johan Bohman och Ola Rydkvist medverkat.

⁵ Skolverket (2018), Betyg och betygssättning, Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Stockholm, s 42 ff.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 7 lektionsobservationer.
- 3 gruppintervjuer med elever.
- 4 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 13-16 december 2022. Besöket genomfördes av Matilda Liljeberg, Johan Bohman och Ola Rydkvist.

Rydebäcksskolan är en skola med årskurs F-9 och fritidshem i Helsingborgs kommun. Det går 881 elever i årskurs 1-9. Skolan har utöver rektor även fyra biträdande rektorer, en för respektive stadie och en för fritidshemmet. På skolan arbetar 61,9 heltidstjänster lärare. Det finns två till fem klasser i varje årskurs och lärarna är uppdelade i arbetslag stadie- och årskursvis.

Betygsresultaten på skolan är högre än i riket. Den officiella statistiken för läsåret 2021/2022 visar att 95,5 procent av eleverna i årskurs 9 nådde kunskapskraven i alla ämnen och det genomsnittliga meritvärdet var 261,1. I årskurs 6 var det 86,4 procent av eleverna som nådde målen i alla ämnen.